

Ο ΦΙΛΟΣ

Τ Η Σ

ΝΕΟΛΑΙΑΣ, ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΜΗΝΙΑΙΟΝ.

ΤΟΜΟΣ Γ΄.

Τεύχος Δ΄.

Ζάκυνθος 1859.

Ίούλιος.

Η ΜΟΧΘΗΡΙΑ ΜΕΤΑΝΟΗΜΕΝΗ.

Ἐν ᾧ ἀπὸ πολλὰ ἔτη ψωμοζήτησι τις δὲν ἔλειψε ποτὲ ἀπὸ τῆν μεγάλην θύραν ἐκκλησίας τινὸς τῶν Παρισίων, διατριβῶν ἐκεῖ, ἐλεημονιζόμενος παρὰ πολλῶν, ἀνεπίστως ἡμέραν τινα ἔλλειψε, καὶ ἀπομεινας ὁ τόπος κενός, ἠνάγκασε πολλούς, διὰ τὴν ἔλλειψιν ταύτην, νὰ ἐρωτοῦν περὶ αὐτοῦ. Διεκρίνετο ὁ ψωμοζήτησι οὗτος ἐκ τῶν ἄλλων διὰ τινῶν εὐγενικῶν φερσιμάτων του, καὶ διὰ τὸν τρόπον μετὸν ὁποῖον ἐξεφράζετο. Ἐξ ὅλων τῶν ἄλλων ψωμοζητῶν διέφερον αὐτὸς, καὶ μεγάλην ὑπεροχὴν εἶχεν ἐπ' αὐτῶν· ἐκ τῶν ἰδίων του πράξεων κατεστήθη ἀξιοσέβαστος ἀφ' ὅλους τοὺς ὁμοίους του, ἕνεκεν τῆς ἀφιλοκερδίας καὶ τῆς προσπαθείας του εἰς τὸ νὰ διατελοῦν εἰρηνικῶς καὶ χωρὶς φιλονεικίας. Ἡ καταγωγὴ του δὲ καὶ ἡ ζωὴ του ἦτο μυσηρίον. Ἡ ἀμετάθετος διατριβὴ του διὰ εἰκοσιπέντε ὁλόκληρα ἔτη εἰς τὴν θέσιν ταύτην, τὸν ἀπεκατέστησε ζητητὸν ἅμα ἔλλειψεν. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον παρετηρήθη εἰς αὐτὸν, ἦτον ὅτι, μολονότι χριστιανός, δὲν εἰσέβη ποτὲ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν θρησκευτικῶν τελετῶν καὶ ἱεροπραξιῶν, ἐν ᾧ δηλαδὴ τὰ ἱερά ἄσματα ἀντηχοῦσαν, τὰ δὲ θυμιάματα ἀνυψοῦντο ὁμοῦ μετὰς προσευχὰς τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν οὐράνιον Πατέρα, καὶ αἱ μελωδικαὶ ἀρμονίαι διήγειρον εἰς τὰς καρδίας τῶν πιστῶν γλυκεῖαν συγκίνησιν, ὁ ψωμοζήτησι δὲν ἔλειπε νὰ συγγῆ τὰς προσευχὰς του μετὰ ἐκείνας τῶν ἄλλων, καὶ ρεκόμενος ἔξω τῶν θεοῦ οἴκου ἔχυνε πικρὰ δάκρυα.

Εἰς τὴν ἴδιαν στιγμήν εἰς τὴν ὁποίαν ἀπεδείχνητο ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ ψωμοζήτου ὅτι βαθεῖα συγκίνησις τὸν διαπερᾶ, ἀπέδειχεν ὅτι ὑποφέρει ἡ ψυχὴ του ἢ ἀπὸ μεγάλης τινὰ δυστυχίας ἢ ἀπὸ τύφεις ἐλέγχους τοῦ συνειδότος. Τὸ ὄνομα τοῦ ψωμοζήτου τούτου ἦτον Ἰάκωβος.

Εἰς ἓκ τῶν ἱερέων τοῦ Ναοῦ, καταγόμενος ἐκ τῆς παλαιότερας οἰκογενείας τῆς Γαλλίας, εὐκατάστατος, καὶ πρόθυμος εἰς τὸ ἔργον τῆς ἐλεημοσύνης, ἐπονομαζόμενος Ἀββᾶν Παυλῖνος, εἶχε τοσαύτην συμπάθειαν πρὸς τὸν ψωμοζήτην, ὥστε καθημερινῶς ὄχι μόνον ἐλεοῦσεν αὐτὸν, ἀλλὰ ἔχαιρε νὰ συνδιαλέγηται καὶ μετ' αὐτοῦ.

Ὁ ἱερεὺς οὗτος λοιπὸν πορευόμενος εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ μὴν εἰδὼν εἰς τὴν εἴσοδον τὸν Ἰάκωβον ψωμοζήτην, ἐπεθύμησε νὰ μάθῃ τὸ αἴτιον τῆς ἐλλείψεως ταύτης, καὶ πληροφορηθεὶς ποῦ κατοικεῖ, χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸν, πορεύεται πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν εὐρίσκει κείμενον ἐπὶ τινὸς κληνηδίου. Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὸ οἶκημα τοῦ πτωχοῦ, βλέπει ὠρολόγιον πολυεξόδον ἐπάνω τοῦ κληνηδίου· δύο εἰκόνας μὲ πολυεξόδους κορωνίδας, σκεπασμένας μὲ λεπτὸν ὕφασμα ἄνωθεν τινὸς παλαιᾶς καθέκλας, κατασκευασμένης κατὰ τὸν γοθτικὸν συρμόν, ἦτον ὁ ἑσταυρωμένος Χριστὸς ἐπὶ ἐλεφαντοκοκκάλου ἐπεξεργασμένος ἐντελῶς καὶ μεταξὺ τινῶν μεταχειρισμένων βιβλίων, ἦτον καὶ ἓν προσευχητᾶριον μὲ κλειδιά ἀργυρᾶ, τὰ δὲ λοιπὰ ἐπιπλα τῆς κατοικίας ταύτης ἐχαρκτηρίζον τὴν ἀληθῆ πτωχίαν.

Μόλις εἰσῆλθεν ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ Ἰάκωβος ἐσυνῆλθεν, καὶ μὲ ἐκφράσεις πλήρεις εὐγνωμοσύνης, Κύριε τὸν λέγει· Τί εἶναι τοῦτο; πῶς καὶ καταδεχθήκατε νὰ ἐπισκεφθῆτε ἐμὲ τὸν τρισάθλιον;

—Φίλε μου, ἀπεκρίθη ὁ ἱερεὺς, ἐπειδὴ ἠθέλησα νὰ μάθω περὶ σοῦ διὰ τὸ νὰ μὴ σὲ ἤρα εἰς τὴν συνήθη θέσιν σου, ἦλθον νὰ σὲ ἐρωτήσω μήπως ἔχεις χρεῖαν βοήθειας.

—Τίποτε, ἀπεκρίθη ὁ ψωμοζήτης, δὲν χρειάζομαι ἀξιοσέβαστε δέσποτα, καθότι μετ' ὀλίγον ἀποθνήσκω, ἀλλ' ἀποθνήσκω μὲ συνειδησὶν τεταραγμένην.

—Τάχα μὴν ἦσαι βεβαρυμένος ἀπὸ μέγα ἔγκλημα;

—Ναί, καὶ ἀπὸ τοιοῦτον μέγιστον ἔγκλημα, διὰ τὸ ὅποιον ἡ ζωὴ μου ὄλη ὑπῆρξε ἀνωφελῆς, ἀλλὰ σκληρὰ μετάνοια! οὔτε ἐλπίδα ἔχω συγχωρήσεως εἰς τὸ τὸσον καὶ τὸσον τρομερὸν μου ἔγκλημα.

—Ἰάκωβε, μάθε ὅτι ἔγκλημα μὴ ἐπιδικτικὸν συγχωρήσεως δὲν ὑπάρχει. Ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ εἶναι μεγαλητέρα ἀφ' ὅλας τὰς κακίας.

—Δί ἐμὲ, σεβάσμιε δέσποτα, δὲν εἶναι πλέον συγχώρησις.

—Ὅχι, ἐφώνησεν ὁ ἱερεὺς, ὄχι μὴν ἀπελπίζεσαι, καὶ τὸ νὰ ἀμφι-

βάλλῃς εἰς τὴν εὐσπλαγχνίαν τοῦ Θεοῦ, εἶναι τοιαύτη βλασφημία ἣτις ὑπερβαίνει τὸ ἔγκλημά σου. Ἡ θρησκεία ἔχει ἀνοικτὰς τὰς ἀγκάλας διὰ τὸν μετανοοῦντα, καὶ ὅταν ἦναι εἰλικρινῆς ἢ μετάνοια, τοῦ Θεοῦ ἢ εὐσπλαγχνία τὴν δέχεται. Ἐξομολογήσου εἰλικρινῶς καὶ αὐτὴ δὲν θέλει σὲ ἐγκαταλείψει.

Εἰπὼν δὲ ταῦτα ὁ ἱερεὺς προδιαθέτεται νὰ τὸν ἐξομολογήσῃ, καὶ ἀφοῦ ἐπρόσφερε πρὸς τὸν ὕψιστον τὴν δέησιν ἐκείνην ἣτις ἀνοίγει τὰς Πύλας τοῦ Οὐρανοῦ διὰ τὸν ἀληθῶς μετανοοῦντα, κάθηται πλησίον του.

—Ἐγὼ, λέγει ὁ Ἰάκωβος, υἱὸς γεωργοῦ, ἔλαβον τὴν τύχην νὰ μὲ ζήτησῃ τοῦ Πατρός μου ὁ ἀγροδότης μας, καὶ ὁ πατήρ μου εὐχαριστημένος εἰς τὸ ζήτημα, ἐπέτυχεν νὰ συναριθμηθῶ μὲ τὴν οἰκογένειαν τοῦ καλοῦ ἐκείνου ἀνθρώπου. Προσδιορισμένος νὰ συνευρίσκωμαι μὲ τὸν μονογενῆ του υἱόν, ἐπέτυχεν νὰ λάβω ἐξίσου ἀνατροφὴν μετ' αὐτοῦ, καὶ τοσοῦτον ἔλαβεν ἡ οἰκογένεια μέρος διὰ ἐμὲ, ὥς μὲ τὸν καιρὸν μὲ προδίδασεν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ μουσικοσυμβούλου. Ὅταν ἔγινεν ἡ ἐκκρήξις τῆς ἐπαναστάσεως εἰς τὴν Γαλλίαν, ἐγὼ ἤμουν εἰκοσιπέντε ἐτῶν, ἡλικία ἣτις εὐκόλως ἀπατάται, μάλιστα ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν κομματικῶν ἐφημερίδων, καὶ τοσοῦτον ἐφλογίσθην ἀπὸ τὰς ἀλαζονικὰς ἐκφράσεις των, ὥς ἡ ἐνδοξος ἐκείνη θέσις μου κατέστη βάρος ἀνυπόφορον. Μοῦ ἐγεννήθη σοχασμὸς νὰ παραιτηθῶ τῆς τόσον ἐπιφελεστάτης θέσεώς μου, καὶ νὰ ξιφθῶ εἰς τὸν χεῖμαρρον τῆς τυφλότητος. Εἶθε νὰ ἠθελον ὁρμίσω μὲ τὴν πρώτην μου ταύτην μανίαν!! Ὁ ἀναβρασμὸς τῆς ἐπαναστάσεως ἐφθασε καὶ εἰς τὴν ἐπαρχίαν μας, διὰ τὸ ὅποιον οἱ κύριοί μου ἐλευθερώσαντες ὅλους των τοὺς ὑπηρέτας, δὲν ἐβάσταξαν ἄλλον ἀπὸ ἐμὲ, καὶ συνάξαντες μὲ τὴν μεγαλητέραν ταχύτητα μέρος τῶν κεφαλαίων των, καὶ μέρος ἀπὸ τὰ πολυτιμὰ των σκεύη, ἔφυγον ἀπὸ τοὺς Παρισίους. Ποῦ δὲ κῦραμεν τὸ ἀσυλὸν μας, κανεὶς δὲν τὸ ἤξευρε. Ἡ φυγὴ δὲ αὕτη ἐνοχοποίησε τὴν ἐντιμον ταύτην οἰκογένειαν, διὸ ἐδημεύθησαν τὰ ὑπάρχοντά της, ἀλλὰ περὶ τούτου διόλου δὲν ἐμερίμνου, ἀρκοῦσεν εἰς αὐτὴν ἡ βεβαιότης ὅτι ἡμεῖς εἰς ἀσφάλειαν, καὶ ἔχοντες τὴν ἐλπίδα εἰς τὴν πρόνοιαν, ἐπεριμέναμεν καλητέραν τύχην. Ἄλλ' ἐγὼ ματαιώσας τὰς ἐλπίδας των, ἐπρόλαβον καὶ ἕκαστα γνωστὸν ποῦ ἦτο κεκρυμμένη, διὰ τὸ ὅποιον καὶ εὐθύς τὴν ἐσύλλαβον.

Ἡ ἐντιμωτάτη αὕτη οἰκογένεια συγκεκλιμένη ἀπὸ τὸ ἀνδρόγυνον, τέσσαρα θηλυκὰ, ἀγγελικῆς ὠραιότητος τέκνα, καὶ ἓν ἀρσενικὸν δεκαετὲς, ἐν τῷ ἅμα ἐφυλακίσθη εἰς σκοτεινὴν καὶ ὑγροτάτην φυλακὴν· ἂν δὲ καὶ τότε εἰς τὸν ἀναβρασμὸν ἢ παραμικρὰ αἰτία ἀρκοῦσε νὰ γίνῃ τρομερὸν ἔγκλημα, ὁ εἰσαγγελεὺς ἀδυνατοῦσε νὰ εὐρῆ δι' αὐτὴν τὴν παρα-

μικρὰν αἰτίαν πρὸς ἐξολόθρευσίν της, διὸ ἦτον ἐνδεχόμενον νὰ ἐλευθερωθῆ, ἂν ἀνθρωπὸς τις δὲν εὐρίσκετο, ὁ ὁποῖος ἐκ νεαρᾶς του ἡλικίας, ἐζησεν, ἐμεγαλύνθη, ἐφωτίσθη ἐξ αὐτῆς τῆς οἰκογενείας, καὶ ὡς ἐκ τούτου γινώσκων τὰ ἐνδόμυχα αὐτῆς, δὲν ἤθελε προστρέξῃ καὶ χρωματίσῃ μὲ μελανὰ χρώματα τὴν ζωὴν καὶ τὰς πράξεις τῆς σεβασμίας ταύτης οἰκογενείας, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ καταδικάσθη· αὐτὸς δὲ ὁ συκοφάντης, ὁ προδότης, ὁ ψευδομάρτυς, ἐστάθην ἐγώ. Ἐβάλη λοιπὸν εἰς τὴν θέσιν τῶν καταδικῶν, κηρυχθεῖσα ἡ ἀπόφασις τοῦ θανάτου ὅλης τῆς οἰκογενείας, ἐξαιρουμένου τοῦ υἱοῦ των, ὅστις ἔμεινε εἰς ζωὴν διὰ νὰ κλαίῃ ἀπαρηγόρητα τὸν ἐξολοθρευμὸν τῆς οἰκογενείας του.

Ἀφιερωθεῖσα ἡ ἀδίκως καταδικασθεῖσα οἰκογένεια εἰς τῆς προνοίας τὸ ἔλεος, ἀναπαυομένη εἰς τῆς συνειδήσεώς της τὴν ἀταραξίαν, ἔμεινε εἰς τὴν φυλακὴν περιμένουσα τὸν θάνατον. Αἱ πολιτικαὶ ἀλλεπάλληλοι μεταβολαὶ εἰς τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καὶ τὰ σπουδαιότερα ἀντικείμενα, ἔκαμον νὰ λησμονηθῇ ἡ διαταγὴ τῆς ἐκτελέσεως, καὶ παρελθούσα ἡ ἡμέρα τῆς καταδίκης, ἐτρέφετο ἐλπίς ἐλευθερίας, ἂν ἀνθρωπος πλεονέκτης, ὅστις περιμένων νὰ λάβῃ ὡς λάφυρα τὰ ὀλίγα ἐκεῖνα σκευὰ τὰ εὐρισκόμενα ἀκόμη εἰς τὴν κατοχὴν τῆς ἀδικηθείσης οἰκογενείας, δὲν ἐπαρουσιάζετο εἰς τὸ κριτήριον τῶν ἀποσπατῶν, ἀνακαλῶν εἰς τὴν μνήμην των τὴν ἀπόφασιν, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ ἐπολιτογράφη διὰ τὸν ζῆλόν του, διὸ ἡ διαταγὴ τῆς ἐκτελέσεως ἐδόθη ἀμέσως, καὶ τὸ ἑσπέρας τῆς ἰδίας ἡμέρας ἔμελλε νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ σκληρὰ ἀπόφασιν τοῦ θανάτου, ὁ δὲ πρόθυμος εἰς τὴν ἐξολόθρευσιν τῆς οἰκογενείας ἐκείνης ἐστάθην ἐγώ.

Ἡ ἡμέρα παρήλθεν, ὅθεν μὲ τὸ φῶς τῶν λαμπάδων ἐφθινεν ἡ θανατηφόρος ἄμαξα, φέρουσα εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης τὴν ἐντιμὸν οἰκογένειαν. Καὶ ὁ μὲν Πατὴρ βασιῶν εἰς τὰς ἀγκάλας του τὰς δύο του μικροτέρας θυγατέρας, ἡ Μήτηρ δὲ τὰς δύο μεγαλητέρας, καὶ ὅλοι ὁμοῦ ἐνούοντες πρὸς τὸν Πλάσῃν τὰς τελευταίας των προσευχᾶς, ἐπερίμενον τὴν ἐκτέλεσιν· οὔτε ἠκούσθη λόγος ἐναντίον τοῦ προδότη του. Ὁ Δῆμιος ἐπασχολούμενος εἰς ἄλλα, ἐνεμπίστευθη τὴν ἐκτέλεσιν εἰς ἓνα τῶν ὑπαλλήλων του, ὅστις, διὰ τὴν ὀλίγην του ἐμπειρίαν, ἐπικατέστη βοήθειαν, ὁ δὲ προθύμως προσφερθεὶς εἰς τὸ βδελυρὸν ἔργον ἐστάθην ἐγώ. Τρεῖς χιλιάδας φράγκων χρυσῶν, καὶ τὰ πολύτιμα πράγματα τῶν, τὰ ὁποῖα ἐδῶ βλέπετε ὡς μαρτυροῦντα ἀναντιρρήτως τὴν ἀνοσιουργίαν μου, ἦσαν τὸ βραβεῖον τῶν τόσων μου κακούργημάτων.

Μεταμεληθεὶς δὲ ἐν τῷ ἄμα, ἐπροσπάθησα μὲ τὴν ἀσθεῖαν νὰ εὐρῶ ἀνακούφισιν εἰς τοὺς ἐλέγχους τῆς συνειδήσεως· ἀλλ' εἰς μάτην!! Μετ' ὀλίγον κατεστῆθην πάμπτωχος καὶ ἀσθενής. Διὰ τῆς ἐλεημοσύνης

ἐξωγογήθην εἰς τὸ ἐξῆς, ἀλλὰ δὲν ἐτολμοῦσα νὰ πατήσω οὔτε εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ Ναοῦ, διότι ἀμφόβαλα ἂν ἡ ἀγαθότης τοῦ Θεοῦ μὲ ὑπέφερεν. Ἡ γενναία ἐλεημοσύνη τῶν χριστιανῶν, καὶ κατ' ἐξοχὴν ἡ ἰδική σας μὲ κατέστρεψεν εἰς θέσιν νὰ ἔχω τὰ ὅσα ἔλαβον ἀπὸ τὸ κακούργημά μου, καὶ αὐτὰ, ἰδέτα, ὡς καὶ τὰ πολύτιμα κοσμήματα τὰ ὁποῖα βλέπετε ἐδῶ μέσα, δηλαδὴ τὸ ὠρολόγιον, ὁ ἔςαυρωμένος, τὰ βιβλία καὶ αἱ σκεπασμένοι εἰκόνες εἶναι πράγματα τὰ ὁποῖα ἔλαβον ἀπὸ τὴν ἀδικημένην ἐκείνην οἰκογένειαν, καὶ ταῦτα πάντα παρκαλῶ νὰ διανεμηθῶν εἰς πτωχοὺς.—Διὰ τὰ ὅσα ἠκούσατε δύναμαι νὰ ἐλπίσω ἔλεος ἀπὸ τὸν Θεόν;

—Χριστιανέ, ἀπεκρίθη ὁ Ἰερεὺς, τὸ κακούργημά σου εἶναι τρομερὸν, εἶναι φρικτὸν. Ὅσοι ἐστῆθησαν τοὺς συγγενεῖς καὶ γονεῖς των ἐξ αἰτίας τῆς τότε ἐπαναστάσεως, ἐννοοῦν καλῶς τὴν σπαρακτικὴν σφαγὴν τὴν ὁποίαν ἔκαμες. Δὲν ἀρκεῖ βέβαια ὁ θρήνός σου νὰ καθαρῖσῃ κακούργηματα τόσον φρικτὰ, ἀλλὰ καὶ οἱ θεσχυροὶ τῆς θείας προνοίας εἶναι ἀνεξάντλητοι. Ἄν ἀληθῶς μετανόησ καὶ μὲ πεποίθησιν ἐλπίζης εἰς τὴν ἄπειρον ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ, ἐγὼ δύναμαι νὰ σὲ βεβαιώσω ὅτι θέλει δοθῆ καὶ εἰς ἐσὲ ἡ συγχώρησις. Καὶ σηκωθεὶς ὁ Ἰερεὺς ὄρθιος διὰ νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν θεῖαν βοήθειαν, ὁ ἀσθενὴς ἀναλαβὼν ἀνελπίτως τὰς δυνάμεις του λάβετε, λέγει πρὸς τὸν Ἀββᾶ Παυλίνον, λάβετε ταῦτα τὰ πολύτιμα πράγματα, καὶ ἐκτελέσατε ὡς κρίνετε εὐλογον καὶ τραδῶν τὸ ὕψισμα μὲ τὸ ὁποῖον ἦτο σκεπασμένοι αἱ δύο εἰκόνες, ἰδοὺ λέγει, ἡ σεβασμία προσωπογραφία τῶν Κυρίων μου.

Μόλις τὰς εἶδεν ὁ Ἰερεὺς, καὶ φωνάζει· αἱ! ὁ Πατὴρ μου! ἡ Μήτηρ μου! Μετὰ τοὺς λόγους τούτους πίπτει χαμαὶ νεκρὸς ἐκ λυποθυμίας, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἀναλαβὼν, καὶ ῥιπτόμενος εἰς χεიმάρρους δακρύων, ἐφώναξε· σὺ εἶσαι ὁ ἐξολοθρευτὴς τῆς οἰκογενείας μου; Εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν βιάζει τὸν ἑαυτὸν του καὶ προσπαθεῖ νὰ ὑπερέβῃ τῆς φύσεως τὰς ὁρμάς.

Ὁ ψωμοζήτης ἀπορήσας διὰ τὸ ἀνέλπισον τοῦτο συμβεβηκὸς δὲν ἐτόλμα νὰ σηκώσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν πνευματικόν του πατέρα, ἀφ' οὗ ἐγνώρισεν ὅτι αὐτὸ τὸ ἴδιον ἄτομον ἦτον ὁ υἱὸς ἐκείνης τῆς σεβασμίας οἰκογενείας τὴν ὁποίαν ποσοῦτον φρικτὰ ἐξολόθρευσε· μ' ὅλον τοῦτο ῥίφθεις εἰς τοὺς πόδας του φωνάζει.—Αὐθέντα μου! Αὐθέντα μου! ναι, ἐγὼ εἶμαι ὁ κακούργος, τὸ τέρας, ἐξαλειψάτέ μου τὴν ζωὴν, ἐκδικηθῆτε εἰς ἐμέ.

—Ὁ σεβασμιος Ἰερεὺς, ἐλθὼν εἰς τὸν ἑαυτὸν του, καὶ ἐνθυμούμενος ὅτι εἶναι ὑπουργὸς τοῦ Θεοῦ, τὸν λέγει· ἀθλιε! ἐγὼ νὰ σὲ ἐκδικηθῶ; καὶ λαβὼν εἰς χεῖράς του τὸν ἔςαυρωμένον λέγει μὲ δραστήριον καὶ

κλαυθυράν φωνήν·

—Χριστιανέ, ἡ μετάνοιά σου εἶναι καθαρὰ;

—Ναί.

—Τὸ κακούργημά σου εἶναι βέβαια δι' ἐσὲ ἀντικείμενον φρίκης;

—Ναί.

—Ὁ Θεὸς θέλει σὲ συγχωρήσει· τελείωσον τὴν ἐξομολόγησίν σου.

Ὁ ἱερεὺς τότε ἐπιθέσας τὴν μίαν του χεῖρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἐξομολογουμένου, καὶ μετὰ τὴν ἄλλην κρατῶν τὸν ἐξασυρμένον ἐπικαλεῖται τὴν εὐσπλαγγίαν διὰ τὸν ἐξολοθρευτὴν ὅλης τῆς οἰκογενείας του.

Ὁ δὲ ἐξομολογούμενος κειτάμενός κατὰ γῆς ἀκίνητος ἔμπροσθεν τοῦ πνευματικοῦ του ἔμεινε νεκρός· ὁ δὲ πνευματικὸς προσπαθεῖ νὰ τὸν συνεφέρει, ἀλλὰ ματαίως.

Ο ΒΕΖΙΡΙΣ ΤΟΥ ΣΧΑ ΓΕΧΑΝ.

Ὁ Αὐτοκράτορας τῆς Ἰνδίας Σχά Γεχάν, ὁ σοφός, ὁ μεγαλοπρεπής, ὁ θεμελιωτὴς τῆς νεώτερης χώρας τοῦ Δελχί, ἐδιώρισε τὸν ἐνάρετον Βεζίριν Γαζέ-Ελ-Δὴν κυβερνήτην ὅλης τῆς ἐπαρχίας τοῦ Μαροδαβάν.

Οἱ ὑπῆκοι τοῦ Σχά Γεχάν, ὅπου ἦταν ἀποκάτου ἀπὸ τὸν Βεζίριν, κινούμενοι ἀπὸ εὐγνωμοσύνην ἐκήρυξαν, ὅτι ὁ καιρὸς τῆς κυβερνήσεώς του ἐστάθηκε ἡ εὐτυχέστερή τους ἐποχή. Ὁ Γαζέ-Ελ-Δὴν ἐπροστάτευε τὴν ἀθωότητα, ἐτιμοῦσε τὴν σοφίαν, καὶ ἀντάμοιβε τὴν βιομηχανίαν. Ὅλοι τὸν ἐθαύμαζαν, ὅλοι τὸν ἐπαινοῦσαν. Ἀλλὰ οἱ εὐγνώμονες λαοὶ ἐσημείωσαν μετὰ λύπην τοὺς ὅτι, δὲν εἶδαν ποτὲ τὸν μεγαλόψυχον Βεζίριν, ὅπου τοὺς κατὰσθησε εὐτυχημένους, νὰ χαμογελάσῃ. Ἐπερνοῦσε τὸν καιρὸν του κλεισμένος εἰς τὸ παλάτι του, καὶ βυθισμένος εἰς τὴν πλῆθον ἄχαρη μοναζίαν. Ταῖς σπάνιας φοραῖς ὅπου ἐφαινότου εἰς τοὺς δρόμους, ἡ μελαγχολία ἦτον ζωγραφισμένη εἰς τὸ πρόσωπόν του, τὸ περπάτημά του ἦτον ἀργόν, καὶ τὰ μάτια του προσηλωμένα εἰς τὴν γῆν. Ἀπερνοῦσαν ἡ ἡμέραι καὶ οἱ χρόνοι καὶ κάμμία καλτέρευσι δὲν ἐφαινότου εἰς τὴν μελαγχολίαν του. Μίαν αὐγὴν ὅλος ὁ λαὸς ἔμαθε μετὰ μεγάλην λύπην τοῦ ὅτι ὁ Βεζίρις εἶχε παραιτηθῆ ἀπὸ τὸ ὑψηλὸν ἐπάγγελμα του, καὶ ὅτι ἐπορευότου εἰς τὸν Αὐτοκράτορα διὰ νὰ δικαιολογηθῆ. Ὁ Βεζίρις ἐπαρουσιάσθη εἰς τὸν Σχά Γεχάν, καὶ ἀφοῦ τὸν ἐπροσκίνησε τοῦ εἶπε.

—Σοφὲ καὶ κραταῖε Αὐτοκράτορα, συγχώρησε τὸν ταπεινότερον ἀπὸ τοὺς δούλους σου, ἂν τολμᾷ νὰ καταθέσῃ εἰς τοὺς πόδας σου

τὸ φορτίον ὅπου εὐαρεσθήθηκες νὰ τοῦ δώσης, εἰς τὸν εὐμορφότερον τόπον τοῦ κόσμου. Ἡ μακρύτερη ζωὴ μὲν συγχωρεῖ εἰς τὸν ἀνθρώπον ἀρκετὸν καιρὸν διὰ νὰ προετοιμασθῆ διὰ τὸν θάνατον. Κάθε ἄλλη ἐνασχόλησι τοῦ ἀνθρώπου, συγκρινόμενὴ μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ μεγάλου ἐτούτου χρέους του, εἶναι τὸσον μάταιη, ὅσον ἡ φωλιά τοῦ μερμιγκιοῦ ὅπου τὸ πόδι τοῦ πρώτου διαβάτη ἤμπορεῖ νὰ ἀναποδογυρίσῃ, καὶ νὰ ἀφανίσῃ. Συγχώρησέ μου λοιπὸν νὰ προετοιμασθῶ διὰ τὴν μεγάλην ἡμέραν τοῦ μέλλοντος. Δώσέ μου τὴν ἀδειαν νὰ ὑπάγω εἰς τὴν ἔρημον διὰ νὰ συνθίσω τὴν ψυχὴν μου εἰς τὰ μέγιστα μυστήρια τῆς θρησκείας. Συγχώρησέ μου νὰ προσμείνω μετὰ σεβασμὸν τῆς ριγμῆς ὅπου ἡ αἰωνιότητα θὰ ἀνοιχθῆ ἔμπροσθὰ εἰς τὰ μάτια μου, καὶ ὅπου θὰ κραθῶ ἔμπροσθὰ εἰς τὸν ὑπέρτατον Κριτὴν μου.—Ἀφοῦ ὁ Βεζίρις ἐτελείωσε τὸν λόγον του, ἐγονάτισε καὶ σιωπηλὸς ἀπέθουσε τὸ κούτελό του εἰς τὴν γῆν.

Ἐπειτα ἀπὸ μίας ριγμῆς σκέψεν ὁ αὐτοκράτορας τοῦ ἀποκρίθηκε.

—Πιστὲ δούλε, ὁ λόγος σου μετὰ ἐγέμισε ἀπὸ παραχῆν καὶ φόβον. Ἡ ἀνησυχία εἰς τὴν ὁποίαν μετὰ ἐβαλες ὁμοιάζει μετὰ ἐκείνην ἐνός ὅπου στέκεται εἰς τὰ χεῖλη τοῦ κρημου. Ὡστόσο δὲν ἤμπορῶ νὰ εἶπῶ ἂν ἦναι εὐλογία ἢ ἀνησυχία εἰς τὴν ὁποίαν μετὰ ἐβύθισες. Ἡ ζωὴ μου καθὼς καὶ ἡ δική σου συγκρινόμενὴ μετὰ τὴν αἰωνιότητα δὲν εἶναι παρὰ μία στιγμή. Ἀλλ' ἐάν ἐγὼ καὶ ἀκόμη ὅσοι ἤμπορουν νὰ κάμουν τὸ καλόν, ἀκολουθοῦσαν τὸ παράδειγμα σου, ποῖος ἤθελε μείνει διὰ νὰ κυβερνᾷ τοὺς ἀνθρώπους; Τότε βέβαια ἡ κυβερνήσις ἤθελε περάσει εἰς τὰ χεῖρα ἀνθρώπων ὅπου ἀδιαφοροῦν εἰς ὅ,τι μέλλει νὰ γένη ὕστερα ἀπὸ τὸν θάνατον—εἰς τὰ χεῖρα ἀνθρώπων οἱ ὅποιοι δὲν κινιούνται παρὰ ἀπὸ πάθος καὶ ἀπὸ κοσμικὰ συμφέροντα. Εἰς αὐτὴν τὴν περίστασι δὲν θὰ εἶμας ἐμεῖς ὑπεύθυνοι εἰς τὸν Θεόν διὰ τὰ ἀναρτήματα κακὰ ὅπου ἤθελε γείνουσι εἰς τὸν κόσμον; Σκέψου καλὰ Βεζίρι, καὶ διὰ ὅσον καιρὸν ἐγὼ θὰ ἐξετάσω προσωπικὰ τί πρέπει νὰ κάμω, ἐσὺ πήγαινε εἰς τὴν κατοικίαν ὅπου σοῦ προετοίμασα ὅταν ἦλθες εἰς ἐτούτην τὴν χώραν. Ἄμποτε ὁ Θεὸς νὰ διευθύνῃ καὶ τοὺς δύο μας εἰς τὸν καλῆτερον καὶ ἀληθινότερον δρόμον.

Ὁ Βεζίρις ἀνεχώρησε. Τρεῖς ἡμέραι ἔμεινε μοναχὸς χωρὶς νὰ λάβῃ καμμίαν διαταγὴν ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα. Εἰς τὸ τέλος τῆς τρίτης ἡμέρας ἐζήτησε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ παλάτι, καὶ εὐθὺς τοῦ ἐδόθη ἡ ἀδεια.

Ὅταν ἦλθεν ἔμπροσθὰ εἰς τὸν Αὐτοκράτορα τὸ πρόσωπό του ἐδειχνε τὴν γαλήνην τῆς ψυχῆς του. Ἐβγάλε μίαν γραφὴν ἀπὸ τὸν κόλπον του, τὴν ἔβαλε εἰς τὰ χεῖλα του, καὶ γονατίζοντας τὴν ἐπροσέφερε εἰς τὸν Αὐτοκράτορα. Τότες ὁ Σχά Γεχάν τοῦ ἔδωκεν τὴν

ἄδειαν νὰ μιλήσῃ, καὶ ὁ Γαζέ-Ελ-Δὴν ἀρχίνας νὰ λέγῃ: — Μεγαλειότατε, ἡ γραφὴ ὅπου ἐκαταδέχτηκες νὰ πάρῃς ἀπὸ τὸ χερί μου ἐστάληκε εἰς ἐμέ ἀπὸ τὸν σοφὸν Ἀββᾶν, ὁ ὁποῖος εὐρίσκεται ἐδῶ παρὼν μὲ ἐμέ ἐμπροστὰ εἰς τὴ λάμπη τοῦ προσώπου σου. Αὐτὸς μὲ τὴν σοφίαν του μ' ἐβοήθησε νὰ διασκορπίσω ταῖς ἀμφιβολίας καὶ ταῖς ἀμνηχανίας ὅπου ἐπερικύκλωσαν τὴν ψυχὴν μου. Μὲ ταῖς συμβουλαῖς ὅπου αὐτὸς μοῦ ἔδωκεν, ἤμπορῶ κατὰ τὸ παρὸν νὰ ρίψω τὰ μάτια μου εἰς τὸ περασμένο χωρὶς νὰ πικραθῶ, καὶ νὰ βυθίσω τὰ βλέμματά μου γεμάτος ἀπὸ ἐλπίδας εἰς τὸ ἐρχόμενο. Ἐξ αἰτίας τῆς φρόνησης ὅπου μὲ τὰ μαθήματά του μοῦ ἐμετάδωκε, ἤμπορῶ μὲ ταπεινότητα καὶ εὐγνωμοσύνην πάλι νὰ δεχθῶ ταῖς τιμαῖς μὲ ταῖς ὁποῖαις ἡ μεγαλοδωρία σου μὲ γεμίζει, καὶ νὰ ξαναγενῶ ὁ ἴσκιος τοῦ κράτους σου εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Μαροδαβάν.

Ὁ Σγὰ Γεχάν ὁ ὁποῖος μὲ θαυμασμόν του εἶχε ἀκούσει τὰ λόγια τοῦ Βεζίρη, ἔδωκε τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὸν Ἀββᾶ, καὶ τὸν ἐπρόσβαξεν νὰ διαβάσῃ μεγαλοφώνως ταῖς συμβουλαῖς ὅπου ἔδωκεν εἰς τὸν Γαζέ-Ελ-Δὴν. Ἐτούτος ὁ σεβάσιμος ἄνθρωπος ἐπροχώρησε ἕως εἰς τὴν μέσην τῶν μεγιστάνων, καὶ κατὰ τὴν διαταγὴν τοῦ Αὐτοκράτορος ἐδιάβασε τὰ ἀκόλουθα:

— Ἄμποτες ὁ θεοσεβὴς καὶ εὐσπλαγχνος Βεζίρης, εἰς τὰ χεῖρα τοῦ ὁποῖου ἡ σοφὴ γενναιοφροσύνη τοῦ βασιλέως μας καὶ αὐθέντου μας ἐμπιστεύθηκε τὴν κυβέρνησιν μιᾶς ἐπαρχίας, νὰ χερῆ ἕως εἰς τὸ τέλος τῆς ζωῆς του ταῖς εὐλογίας τοῦ Οὐρανοῦ, καὶ τέλειαν ὑγείαν.

Ἐλυπήθηκα κατάκαρδα, ὅταν ἔμαθα ὅτι ἠθέλησες νὰ σερήσης τοὺς ἀναριθμήτους κάτοικους τοῦ Μαροδαβάν ἀπὸ τὰ καλὰ ὅπου ἐχαιρόνταν ἀπὸ τὴν κυβέρνησίν σου. Ἡ ταπεινώσι καὶ τὸ σέβας μ' ἐμπόδισαν νὰ πολεμήσω ἐμπροστὰ εἰς τὸν Αὐτοκράτορα ταῖς ἐλεγξιαὶ τῆς συνειδήσεώς σου. Προθυμοῦμαι λοιπὸν νὰ σοῦ γράψω ὅ,τι δὲν αὐθάδιαζα νὰ εἰπῶ μὲ τὸ στόμα. Ὁ σκοπὸς μου εἶναι νὰ διασκορπίσω τὴν ἀμφιβολίαν ὅπου σκοτίζει τὸ πνεῦμά σου, διηγούμενός σου τὴν ἰσορίαν τῆς νεότητός μου. Καὶ ἐμὲ ἡ ψυχὴ ἦτον μίαν φορὰν κυριευμένη ἀπὸ τὴν ἴδιαν ἀγωνίαν ὅπου τώρα βασανίζει τὴν καρδίαν σου. Ἄμποτες νὰ ἀλαφροθῆς καὶ ἐσὺ ὡς καὶ ἐγὼ ἀλαφροθῆκα, ἀπὸ τὸ βάρος ὅπου σὲ πλακώνει. Ἐπέρασον τοὺς πρώτους χρόνους τῆς ζωῆς μου εἰς τὴν σπουδὴν τῆς ἱατρικῆς. Ἐμαθα ὅλα τὰ μυστήρια τῆς τέχνης μου καὶ τὰ ἐμπελαχειοθήκηκα εἰς ὄφελος τῶν ἀνθρώπων. Μὲ τὸν καιρὸν ὅμως ἡ φοικτὴ θεωρία τῶν πόνων καὶ τοῦ θανάτου, ὅπου καθημερινῶς εἶχα εἰς τὰ μάτια μου, μὲ ἔκαμαν νὰ φοβηθῶ διὰ τὴν ζωὴ μου. Εἰς ὅποιον

μέρος καὶ ἂν ἐπήγαινα ὁ τάφος ἔχασκε ὀμπροστά μου. Ἡ τρομερὴ ἀνάγκη τοῦ νὰ προετοιμασθῶ διὰ τὴν αἰωνιότητα, ἔβγαλε ἀπὸ τὸν νοῦν μου κάθε γήινον σοχασμόν. Ἐπῆρα λοιπὸν τὴν ἀπόφασιν ν' ἀποσυρθῶ ἀπὸ τὸν κόσμον καὶ νὰ καταφρονήσω κάθε ἀνθρώπινην σοφίαν, καὶ ν' ἀφιερώσω τὸ ἐπίλοιπον τῶν ἡμερῶν μου εἰς ταῖς πλέον αἰσθηταῖς δοκιμασίαις μιᾶς ζωῆς θρησκευτικῆς. Ἐπίσω ἀπὸ ὅλα ἐτοῦτα ἠθέλησα νὰ ταπεινώσω τὸν ἑαυτὸν μου ὑποφέροντας ὅλα τὰ βάσανα ὅπου προξενεῖ ἡ πτωχεία. Ἰς ἕνα ἀπὸ πολλοὺς συλλογισμοὺς ἐσυμπέρανα ὅτι ἐκεῖνοι ὅπου εἶχαν χρεῖαν ἀπὸ τὰ χρήματά μου δὲν ἤτανε ἀξιοὶ νὰ τὰ ἔχουν, καὶ ὅτι ἐκεῖνοι ὅπου ἀληθινὰ ἤτανε ἀξιοὶ τῆς ἐλεημοσύνης μου, ἢ ἀπὸ μετριοφροσύνης, ἢ ἀπὸ ὑπερηφάνειας δὲν ἤθελαν νὰ δεχθῶν τὴν βοήθειάν μου. Ἐξ αἰτίας ἐτούτης τῆς σφαλερῆς ἰδέας, ἔχωσα εἰς τὴν γῆν ὅ,τι καὶ ἂν εἶχα, καὶ ἄφησα τὸν κόσμον καὶ ἐτραδύχηκα εἰς τὰ πλέον ἄγρια καὶ δύσβατα βουνά. Ἐκατοικοῦσα εἰς τὸ πλέον σκοτεινὸν παράμερο μιᾶς σπηλιᾶς, ἔσβεννα τὴν δίψαν μου μὲ τὸ νερὸ ὅπου ἔτρεχε εἰς ἓνα αὐλάκι καὶ ἔτρεφόν μου μὲ τὰ χόρτα καὶ τοὺς καρπούς ὅπου ἤμπορούσα νὰ μαζώνω ἀπὸ τὰ δάση. Καὶ διὰ νὰ αὐξήσω ἀκόμη ταῖς σκληραγωγίαις ὅπου εἶχαν γένηι ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς μου, πολλαῖς φοραῖς ἔμενα ἀγρυπνῶνς ὀλόκληραις νύκταις μὲ τὸ πρόσωπο γυρισμένον εἰς τὴν ἀνατολὴν προσμένοντας, ὅτι ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ προφήτου μας ἤθελε ξεσκεπάσει εἰς τὰ θνητὰ μου μάτια τὰ μυστήρια τοῦ Οὐρανοῦ. Μίαν σὺγῆν μὲς τὰ χαράματα κατακουρασμένος ἀπὸ τὴν ἀγρυπνίαν χωρὶς νὰ τὸ θέλω ἀποκοιμήθηκα, καὶ ἐπλάγιασα ἀπάνου εἰς τὴν γῆν κοντὰ εἰς τὴν ἐμβασίαν τῆς σπηλιᾶς. Τότες εἶδα ἓνα ὄνειρον.

Μοῦ ἐφάνηκε ὅτι εὐρισκόμουν εἰς τὴν ἐμβασίαν τῆς σπηλιᾶς χαιρετῶντας ταῖς πρώταις ἀκτίναις τοῦ Ἡλίου, καὶ ὅτι ἔξασον ἓνα μαῦρον πρᾶγμα ἐπέραςε ἀνάμεσα ἐμὲ καὶ τοῦ Ἡλίου. Τὸ ἐπαρτήρησα προσεκτικὰ καὶ ἐκατάλαβα ὅτι ἦτον ἓνας ἀητὸς ὅπου ἐκατέβαινε σιγὰ σιγὰ εἰς τὴν γῆν. Τὸ πετεινὸν, καθὼς ἐπροχωροῦσε, μίαν ἀλουποῦ ἐσερνόθουν μὲ κόπο ἔξω ἀπὸ ἓνα μικρὸ λογαράκι. Τὴν ἐπαρτήρησα τὴν ὥραν ὅπου ἔπεσε ἀδυνατισμένη ἐμπροστὰ μου, καὶ εἶδα ὅτι εἶχε τσακισμένα τὰ δύο ἐμπροστιὰ της πόδια. Ἐνῶ ἐκύτταζα, ὁ ἀητὸς ἐσήμωσε εἰς τὴν γῆν καὶ ἐμπρὸς εἰς τὴν ἀλουποῦ ἀπῆθωσε ἓνα κομμάτι κρίας γιδιοῦ, ὅπου ἐβάσκαζε μὲ τὰ νύχια του, καὶ ἔπειτα πετῶντας εἰς τὸν ἀέρα, ἐγέννηκε ἄφαντος.

Ὅταν ἐξύπνησα ἐκτύπησα τὴν γῆν μὲ τὸ κούτελό μου, καὶ εὐχαρίστησα τὸν προφήτην διὰ τὸ ὄνειρον ὅπου μοῦ ἔβγαλε. Ἐγὼ τὸ ἐξήγησα κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον. Ἡ θεῖα πρόνοια, εἶπα μὲ τὸν

ἐαυτόν μου, δέχεται τὴν θυσίαν ὅπου ἔκαμα ἀναχωρῶντας ἀπὸ τὸν κόσμον, ἀλλὰ εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν φανερώνει ὅτι ἀπέμεινε εἰς τὸ πνεῦμά μου κάποια θνητὴ ἀμφιβολία, ἡ ὅποια δὲν μὲ ἀφίνει νὰ ἔχω ὅλην μου τὴν ἐμπιστοσύνην εἰς τοῦ Θεοῦ τὴν ἀγαθότητα. Ἔως ὅπου θὰ ἐξοδεύω, ἄς ᾔηαι ὅσο μικρὸ καὶ ἂν ᾔηαι, ἓνα μέρος τοῦ καιροῦ μου διὰ νὰ ἀπολαβαίνω ὅ,τι χρειάζεται εἰς ταῖς ποταπαῖς ἀνάγκαις τοῦ σώματός μου, ἡ ἐμπιστοσύνη μου εἰς τὴν πρόνοιαν θελεῖ εἶναι ἀτελής, καὶ τὸ πνεῦμά μου δὲν θὰ ἠμπορῇ νὰ ἐλευθερωθῇ ἀπὸ ταῖς φροντίδαις τοῦ κόσμου. Τοῦτο ἤθελε τὸ ὄνειρο νὰ μὲ διδάξῃ. Ἐὰν ἡ οὐράνιη ἀγαθότητα καταδέχεται νὰ στέλνῃ ἕναν ἀπτόν διὰ νὰ θέρσῃ μίαν κουτσόποδην ἄλουτοῦ, πόσον περισσότερον πρέπει νὰ ᾔηαι βέβαιος ὅτι ἡ ἴδια ἀγαθότητα θελεῖ ἐξαπλώσει ἕως εἰς ἐμὲ ταῖς εὐεργεσίαις τῆς; Πρέπει λοιπὸν νὰ ἀφιερῶ ὅλος εἰς τὴν δούλευσιν τοῦ πλάστου μου, καὶ νὰ ἀπιθῶσω τῇ φροντίδι τῆς δικτήρησός μου εἰς τὴν δύναμιν ἐκεῖνου τοῦ ὁποῖου ἡ σοφία δὲν θέλει ποτὲ ἀφίσει νὰ μοῦ λείψῃ τὸ παραμικρὸ. Σταθερὸς εἰς ἐτούτην τὴν ἀπόφασίν μου δὲν ἐπῆγα πλέον εἰς τὸν λόγον διὰ νὰ εὕρω τὰ χόρτα καὶ τοὺς καρπούς με τοὺς ὁποίους ἕως τότες ἐτρέφουμουν. Ἐκάθησα εἰς τὸ ἔμβασμα τῆς σπηλιᾶς μου, καὶ ἐπρόσμεινα ὅλην τὴν ἡμέραν χωρὶς νὰ ἰδῶ νὰ ἔλθῃ κανένας οὐράνιος ἀποσαλμένος διὰ νὰ μοῦ δώσῃ τροφήν. Ἐπέρασεν ἡ νύχτα καὶ ἀκόμη εὐρισκόμουν ὀλομόναχος. Τὴν ἄλλην ἡμέραν τὰ μάτια μου ἀδυνατισμένα, μόλις ἠμποροῦσαν νὰ γραφοῦν πρὸς τὸν Οὐρανόν· τὰ πόδια μου ἔτρεμαν τόσο, θέλωντας νὰ σηκοθῶ, ὥστε δὲν ἠμποροῦσαν νὰ μὲ βασιάζουν. Ἀκούμωσα εἰς τὸν τοῖχο τῆς σπηλιᾶς καὶ ἀκαρτεροῦσα τὸν θάνατον. Ἄρχικα νὰ χάνω σχεδὸν τὸν κόσμον, ὅταν ἡ φωνὴ ἐνὸς ἀόρατου ὄντος ἀντήχησε εἰς τὴν ἀκοήν μου.—Ἄββᾶ, εἶπεν ἡ ὑπερφυσικὴ φωνή, ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄγγελος ὁ ἐπιφορτισμένος νὰ ἐξετάζω καὶ νὰ σημειῶνω τοὺς ἀποκρύφους σοχασμούς σου, καὶ ἐστάληκα εἰς ἐσὲ διὰ νὰ σὲ ἐλέγξω. Μάταιε θνητέ! ἐσὺ στοχάζεσαι ὅτι ᾔηαι σοφώτερος ἀπὸ τὴν σοφίαν ὅπου σοῦ ἀποκαλύφθηκε. Τὸ σκοτισμένο πνεῦμά σου καὶ ἡ ματαιότητα τῆς καρδίας σου ἐστρέβλωσαν τὸ νόημα ἐνὸς μαθήματος ὅπου ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ πλάστη σου ἐτοίμασε διὰ νὰ σὲ διδάξῃ τί πρέπει νὰ κάμῃς. Εἶσαι τάχατες σακατεμμένος καθὼς ἡ ἄλουποῦ; Ἡ φύσις ἐξ ἐναντίας δὲν σοῦ ἐγάρισε τὴν δύναμιν τοῦ ἀητοῦ; Σῆκω καὶ ἐνέργησε. Ἀσῆκω καὶ πορεύου μετὰ τὸ παράδειγμα τοῦ ἀητοῦ εἰς τὸν ὀρθὸν δρόμον. Γύρισε εἰς τὴν χώραν ὅπου ἔφυγες. Γένου ἀπὸ ἐδῶ καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ὁ ἄγγελος τῆς ὑγείας καὶ τῆς ζωῆς, εἰς ἐκείνους ὅπου στενάξουν ἀπάνω εἰς τὸ ξερὸ κρεβάτι τοῦ

πόνου. Τυφλὲ ἄνθρωπε! ἡ ἀρετὴ ὅπου πεθαίνει εἰς ἐτούτη τὴν ἐρμία ἠμπορεῖ νὰ ζήσῃ εἰς τὸν κόσμον ἀπὸ τὸν ὁποῖον τὴν ἀποχώρησες. Δεῖξτε τὴν εὐγνωμοσύνην σου εἰς τὸν πλάστην μετὰ τὸ καλὸ ὅπου ἠμπορεῖς νὰ κάμῃς εἰς ἐκεῖνα τὰ πλάσματα ὅπου ἔχουν χρειαν ἀπὸ βοήθειαν καὶ παρηγορίαν. Ἐτούτος εἶναι ὁ δρόμος ὅπου ἀπὸ τὴν γῆν θέλει σὲ φέρει εἰς τὸν Οὐρανόν. Ἀσῆκω Ἄββᾶ καὶ ἀκολούθησε τὸν δρόμον ὅπου σοῦ δείχνω. Τότες ἓνα ἀόρατο χέρι μετὰ ἀσῆκωσεν ἀπὸ τῆ γῆ, καὶ μετὰ ἔφερε εἰς τὴν χώραν. Ταπεινός, μετανοημένος, καὶ τέλος πάντων φωτισμένος, ἔβγαλα ἀπὸ τὸ κιβώτιόν μου τὸν θησαυρόν μου, καὶ τὸν ἐμεταχειρίσθηκα διὰ νὰ βοηθῶ τοὺς πτωχοῦς. Ἀφιέρωσα μετὰ ταῦτα ὅλαις τῆς δυνάμαίς μου εἰς τὸ ἱερὸν χρέος νὰ ἱατρεύω ἀρρώστους. Ἐπενοῦσαν οἱ χρόνοι χωρὶς νὰ χάσω τὴν εὐχαρίστησιν καὶ τὸν ζῆλον τῆς τέχνης μου. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἀρρώστιαίς τῆς ἡλικίας ἐπλησίαζαν, ἐπῆρα τὸ φόρεμα τοῦ ἱερέως καὶ ἔδινα τὴν εἰρήνην τῆς ψυχῆς, καθὼς μίαν φορὰν ἔδινα τὴν ἀνάπαυσιν τοῦ σώματος. Ποτὲ δὲν ἀλησμόνησα τὸ μάθημα ὅπου ἔλαβα εἰς τὸ βουλό. Τώρα βλέπεις ὅπου χαίρουμαι μεγάλην ὑπόληψιν ἀπὸ τὸν βασιλέα μου. Μάθε ὅτι ἀξιώθηκα τέτοιαις τιμῆς ὄχι δι' ἄλλο, παρὰ διὰ τὸ ἐστάθηκα ὠφέλιμος εἰς τὸν πλησίον μου, καὶ εἰς τὸν λαὸν ὅπου κυβερνᾷ ὁ βασιλέας μας.—Ἐτούτη εἶναι, ὦ εὐσεβὴ Βεζήρη μου, ἡ ἱστορία τῆς ζωῆς μου. Ἄμποτες τὸ μάθημα ὅπου ἐφώτισεν τὴν ψυχὴν μου νὰ σοῦ προξενήσῃ τὴν ἴδιαν ὠφέλειαν. Δὲν θέλω νὰ κάμω τὸν σοφόν, λέγω ὅμως ἐκεῖνο ποῦ γνωρίζω. Ὁ Ἐπιστήμονας ὅπου μεταχειρίζεται τὴν ἐπιστήμην του διὰ ὄφελος ἐδικόν του, δὲν εἶναι ἄξιός δι' αὐτήν. Μία ζωὴ ἀφιερῶμένη εἰς ἀπλήν θεωρίαν, εἶναι μία ζωὴ χαμηλὴν. Κύτταξε νὰ μιμηθῆς καθὼς ἐγὼ ἐμιμήθηκα τὸν ἀητόν. Ὅσα περισσότερα χάρισματα ἔλαβες ἀπὸ τὸν οὐρανὸν τόσα περισσότερα καλὰ πρέπει νὰ κάμῃς. Ἄν καὶ μόνος ὁ παντοδύναμος ἔχει τὴν δύναμιν νὰ κάμῃ νὰ γεννηθῆται ἡ ἀρετὴ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι ὅμως δυνατὸν καὶ ἐσὺ ὅπου ἀντιπροσωπεύεις τὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν νὰ παρακινήσῃς τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν ἐλεημοσύνην, ὡς καὶ ἐκείνους ἀκόμη ὅπου κινιῶνται ἀπὸ κοσμικὰ συμφέροντα. Μὴ περιορίζεις ταῖς ἀγαθοποιήσασίς σου εἰς μόνους τοὺς φρόνιμους καὶ τοὺς καλοὺς, ἀλλὰ ἀπλωνέταις εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Ἐνδυνάμωσε τὸ πνεῦμά σου μετὰ τὸν ἅγιον στοχασμὸν ὅτι ἡ ζωὴ ὅπου θὰ κάμῃς, θὰ ᾔηαι ἡ πλέον εὐάρεστη εἰς τὸν Θεόν. Ἰγίαινε, καὶ ἄμποτες νὰ σὲ ἀκλουθοῦν παντοῦ ἡ εὐλογίαις ἐνὸς εὐτυχισμένου λαοῦ. Ἄμποτες τὸ ὄνομά σου, ὅταν θὰ ἀνταμωθῆς μετὰ τοὺς προπατόρους σου, νὰ γραφθῇ εἰς τὰ ἀφθάρτα φύλλα τοῦ βιβλίου τῆς ζωῆς.

Ὁ Ἀββᾶς ἐσιώπησε· καὶ εἰς καιρὸν ὅπου ἐπροσκυνούσε διπλόνοντας τὴν ἐπιστολὴν, ὁ αὐτοκράτορας τὸν ἐπρόσταξε νὰ πλησιάσῃ εἰς τὰ πόδια τοῦ θρόνου του, καὶ εὐχαρίστησε τὸν σοφὸν διὰ τὸ μάθημα ὅπου ἔδωκεν εἰς τὸν αὐτοκράτορα, καὶ εἰς ὅλην τὴν αὐλὴν του. Τὴν ἄλλην ἡμέραν ὁ Βεζίρης ἐξαναστάθηκε εἰς τὴν κυβέρνησιν τῆς ἐπαρχίας τοῦ Μαροδαβάν. Ὁ Σχὰ Γεχάν ἐδιώρισε νὰ γίνῃ ἀντίγραφον τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Ἀββᾶ, καὶ νὰ διαβασθῇ εἰς ταῖς δημόσιαις πλατεΐαις. Ὅταν αὐτὸ ἔγεινε, ἐδιώρισε νὰ σκαλισθῇ εἰς ταῖς θύρας τοῦ παλατίου του μὲ χρυσὰ γράμματα ἡ ἀκόλουθη ἐπιγραφή, διὰ νὰ ἡμπορῇ καθένας νὰ τὴν διαβάσῃ ἀπὸ μακρῶν.

Ἡ πλέον εὐάρεστη ζωὴ εἰς τὸν Ὑψιστον, εἶναι ἐκείνη ὅπου προξενεῖ τὸ μεγαλύτερον καλὸ εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ.

— o | o — o | o —
ΜΕΝΑΛΚΑΣ καὶ ἈΛΕΞΙΣ.

Ὁ Μενάλκας ἦτον σεβάσμιος γέρον ὀγδοηκοντούτης. Εἶχε πολὺν τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς, ὡς ἐπίσης καὶ τῆς γενειάδος του μίαν βακτηρίαν ἐπεστήριζε τὰ κλονούμενα βαδίσματά του. Ὡς δὲ ἐκεῖνος ὅστις μετὰ τὰς ἐργασίας ὠραίας τινὸς καλοκαιρινῆς ἡμέρας κάθηται περιχαρῆς εἰς τὴν δροσίαν τῆς ἐσπέρας, καὶ εὐχαριστῇ τοὺς Θεοὺς ἀναμένων τὸν ἀτάραχον ὕπνον, οὕτω καὶ αὐτὸς ἀπερνοῦσε τὰς λοιπὰς του ἡμέρας τὰς ἀφιερωμένας εἰς τοὺς Θεοὺς καὶ εἰς τὴν ἡσυχίαν, διότι εἰς τὴν νεότητά του εἶχε δουλεύσει καὶ ἀγαθοποιήσει διὰ τὸ ὅποιον ἀνέμενεν ἀτάραχος καὶ εὐθύμως τὸν αἰώνιον ὕπνον του εἰς τὸν τάφον. Ἐβλεπε τὰ τέκνα του εὐλογημένα, εἰς τὰ ὅποια εἶχε παραδώσει ποιμνικὰ πολυάριθμα καὶ τερπνοὺς λεμῶνας. Μὲ ἀσύγκριτον φροντίδα ἠγωνίζοντο ἀναμεταξύ των ποῖον νὰ εὐχαριστήσῃ περισσότερο τὸν καλὸν γέροντα, καὶ νὰ τὸν ἀνταμείψῃ διὰ τὴν ἀνατροφήν τῆς νεότητός των ἔργον, τὸ ὅποιον δὲν ἀφίνουσιν οἱ Θεοὶ ἀβράβευτον. Πολλάκις ὁ γέρον οὕτως ἐκάθητο ἔμπροσθεν τῆς καλύβης του εἰς τὸν προσήλιον τοῦ προαυλίου, καὶ ἐθεώρει τὸν καλοφτυεμένον κῆπον του, ἢ τὰς ἐργασίας τὰς γινόμενας εἰς τὸν ἀγρὸν, ὁ ὅποιος ἐπεκτείνεται εἰς μακρὸν διάστημα, ὥστε ἐχάνετο ἀπὸ τὰ ὀμάτια του, ἢ ἐμποδίζετο ἀπὸ τοὺς διαβάτας, τοὺς ὁποίους διεσκέδαζεν μὲ τὴν

φιλικὴν του πολυλογίαν, καὶ ἤκουε τὰς μικρὰς ἱστορίας τῆς γειτονίας ἀπὸ τοὺς ξένους δὲ ἐμάνθανε τὰ νέα, τὰ ἔθιμα, καὶ τὰς πράξεις μεμακρυσμένων τόπων. Οἱ ἔγγονοί του οἱ ὅποιοι ἦσαν ἢ γλυκυτάτη του δικτριβή, ἔπαιζον τερπνῶς τριγύρω του, καὶ αὐτὸς τοὺς διέλυε τὰς μικρὰς των διαφορὰς, καὶ τοὺς ἐδίδασκε νὰ ἦναι ἀγαθοὶ, εὐπειθεῖς, καὶ συμπαθητικοὶ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, ὡς καὶ πρὸς τὸ παραμικρὸν ζῶον. Μεταξύ δὲ των παντοδαπῶν παιγνιδίων, τὰ ὅποια τοὺς ἐμάνθανε, ἐμίγνυε πάντοτε γλυκείας καὶ ἀρμολίας νοβησίας. Ὁ ἴδιος τοὺς ἔκαμνε τὰ ἐργαλεῖα ἢ τὰ σκευῆ των παιγνιδίων, ὅθεν ἔτρεχον ἐκεῖνοι πάντοτε πρὸς αὐτὸν λέγοντες· κάμε μας τοῦτο ἢ ἐκεῖνο, καὶ ἀφοῦ ἐγίνετο ἔτοιμον, τὸν ἐφιλοῦσαν, καὶ ἐπιδούσαν τριγύρω του ἱλαροὶ καὶ φωνάζοντες· τοὺς ἔδειχνε μὲ ποῖον τρόπον νὰ κάμνουν ἀπὸ καλάμια αὐλοὺς καὶ σύριγγας, καὶ φυσῶν αὐτοὺς πρώτα, τοὺς ἐδίδασκε τὸν ἦχον μὲ τὸν ὅποιον νὰ διευθύνουν τὰ πρόβατα καὶ τὰς αἴγας εἰς τὴν βοσκήν, ὡς καὶ νὰ τὰ φέρουν εἰς τὴν ἐπαβλιν. Πρὸς τοῦτοις τοὺς ἐσύνθετε μικροὺς στοίχους, τοὺς ὁποίους αὐτοὶ ἔπρεπε νὰ τραγουδοῦν, οἱ δὲ μεγαλύτεροι νὰ τοὺς συνοδεύουν μὲ τὸν αὐλόν· τοὺς ἐδιηγῆτο μικρὰς παραινετικὰς νοβησίας, καὶ ἐκεῖνοι ἐκάθητο ὀλόγυρά του κατὰ γῆς, ἢ ἐπὶ τῆς θυρῆς τοῦ προαυλίου, καὶ τὸν ἤκουον μετὰ προσοχῆς.

Τοιοῦτοτρόπως μίαν τῶν ἡμερῶν ἐκάθητο εἰς τὸν ἥλιον, καὶ σιμᾶ του ἦτον ὁ μόνος ἔγγονός του Ἀλέξις, εὐμορφος νέος, ὅστις τότε εἶχεν ἰδῆ τὴν δεκάτην τρίτην ἀνοιξιν. Εἰς τὰ μάγουλά του ἔλαμπε τὸ ῥοδοκόκκινον χροῶμα τῆς νεανικῆς ὑγείας, καὶ ἡ ξανθὴ του κόμη ἐκυμάτιζεν εἰς ὠραίους πλοκάμους. Ὁ γέρον τὸν ἐδιηγῆτο πρὸς διασκεδάσιν νὰ ἀγαθοποιῇ πάντας καὶ πλουσίους καὶ πτωχοὺς, νὰ βοηθᾷ τοὺς ἐνδεεῖς, τὸν ἔλεγε δὲ ὅτι καμμία ἡδονὴ δὲν ὁμοιάζει μὲ ἐκεῖνην, τὴν ὁποίαν αἰσθάνεται τίς ἀφοῦ ἐκτελέσει μίαν καλὴν πρᾶξιν. Τοῦ ἔλεγε ὅτι ὁ ὠραίος ἀνατέλλων ἥλιος, τὸ ἔσπερινόν λυκαυγὲς, καὶ ἡ πικρὸς νύκτα, γεμίζουσι τὸ σῆθος ἀπὸ χαρᾶν, αὐτὸ εἶναι ἀληθινόν· ἀλλὰ, γλυκυτέρα, υἱέ μου, γλυκυτέρα εἶναι ἐκείνη ἢ χαρὰ, ἢ προερχομένη ἀπὸ καλῆν τινα πρᾶξιν. Τοῦ δὲ ὠραίου νεανίσκου ἔτρεχον τὰ δάκρυα εἰς τὰ μάγουλα, καὶ ὁ γέρον τὰ ἐθεώρει μὲ ἔκστασιν. Ἐσὺ κλαίεις υἱέ μου, τὸν ἔλεγε, καὶ τὸν ἐκύτταζε μὲ χαροποιὸν πρόσωπον. Ἀλλὰ βέβαια τὰ λόγια μου μόνον δὲν ἠμποροῦσαν νὰ κάμνουν αὐτό. Πρέπει εἰς τὸ σῆθος σου, τέκνον μου, νὰ ἐμφωλεῖ τὶ, τὸ ὅποιον νὰ δίδῃ τόσον δύναμιν.

Ὁ Ἀλέξις ἐσφόγγιζε τὰ δάκρυα ἀπὸ τὰ ῥοδοκόκκινα μάγουλα, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα πάλιν ἀνάβριζαν νέα. Ὡ, ἀπεκρίθη ὁ νέος, ἐγὼ

τὸ αἰσθάνεσθαι ἐντελῶς, ὅτι τίποτε δὲν εἶναι γλυκύτερον ἀπὸ τὸ νὰ ἀγαθοποιῇ τις τοὺς ἄλλους.

Ὁ Μενάλκις ἐσφιγξε τρυφερῶς τὸ χεῖρι τοῦ νεανίσκου εἰς τὰ ἰδικὰ του, καὶ εἶπεν· εἰς τὸ μέτωπόν σου καὶ εἰς τὰ ὄμματα σου βλέπω κατὰ τι κατανυκτικότερον ἀπὸ τὰ ἰδικὰ μου λόγια.

Ἐκπλαγεὶς ὁ νέος ἔτραψε τὸ βλέμμα του εἰς τὰ πλάγια, καὶ εἶπε· τὰ λόγια σου, ὄντα ἀρκετὰ κατανυκτικὰ, τί ἄλλο ἠμποροῦν νὰ φέρουν παρὰ νὰ χύνω δάκρυα ὡς δρόσον εἰς τὰ μάγουλά σου;

Βλέπω, υἱέ μου, εἶπεν ὁ Μενάλκις, βλέπω ὅτι κρύπτεις ἀπὸ ἐμὲ, ἴσως πρώτην φοράν, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐξέρχεται ἀπὸ τὴν καρδίαν σου, καὶ ἤδη σταματᾷ εἰς τὴν γλῶσσάν μου.

Ὁ Ἄλεξις ἀπεκρίθη κλαίων· λοιπὸν θέλω σοῦ διηγηθῆ τὰ πάντα, ἂν καὶ ἤγα γνώμην νὰ τὰ κρύψω εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας μου· ὀλίγον ἀγαθὸς εἶναι, ὅστις καυχᾶται διὰ τὸ καλὸν τὸ ὁποῖον ἔπραξεν· οὕτω μὲ ἐδίδαξες, καὶ διὰ τοῦτο ἤθελα νὰ κρύψω διὰ παντός ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μοῦ καταπλακῶνει τὸ στήθος, ἀλλ' αἰσθάνομαι βεβαιότητα, καὶ μὲ τόσην χαρὰν τῆς ψυχῆς μου λέγω, ὅτι ἡ εὐεργεσία εἶναι ἡ γλυκυτάτη ἡδονὴ τῆς ζωῆς. Ἄκουσε λοιπὸν.

Εἶχε πλανηθῆ ἓνα ἀπὸ τὰ πρόβατά μας, καὶ ἐγὼ ὑπῆγα εἰς τὸ ὄρος διὰ νὰ τὸ εὗρω, ἀλλ' ἤκουσα μίαν γοερὰν φωνήν. Ἀφοῦ ἐπροχώρησα σιγανὰ, εἶδα ἄνθρωπον ὁ ὁποῖος ἔφερον ἐπὶ τῶν ὤμων του βαρὺ φορτίον, καὶ τὸ ἀπόθεσε κάτω εἰς τὴν γῆν· μακρύτερα, εἶπε, δὲν ἠμπορῶ νὰ πηγαίνω· ταλαίπωρος εἶναι, εἶπεν, ἡ ζωὴ μου ἀθλία δὲ τροφὴ εἶναι ὅλον τὸ κέρδος μου. Πολλὰς ὥρας πλανῶμαι μὲ τοῦτο τὸ βαρὺ φορτίον, εἰς τὸν καύσωνα τῆς μεσημβρίας, καὶ δὲν εὗρισκω μίαν βρύσην νὰ σῶσω τὴν φλογερὰν διψάν μου, μήτε ἓνα δένδρον ἢ φυτὸν νὰ μοῦ δώσῃ κανένα ὀπωρικὸν πρὸς ἀναψυχὴν μου. Ὡ Θεοί, τριγύρω μου δὲν βλέπω παρὰ ἐρημίαν, οὔτε κανένα μονοπάτι· βλέπω νὰ μὲ φέρῃ εἰς τοὺς ἰδικούς μου, τὰ δὲ κλονοῦμενα γόνατά μου δὲν δύνονται νὰ βαδίζω περαιτέρω. Ὡ Θεοί, ἐγὼ μολοντοῦτο δὲν γογγίζω, διότι οἱ πάντοτε μὲ ἐβοηθήσατε. Αὐτὰ εἶπε, καὶ ἀδύνατος ἔπεσε ἐπὶ τοῦ φορτίου του. Ἐγὼ ἀκούων αὐτὸ, χωρὶς νὰ μὲ ἰδῆ, τρέχω ὅσον ἠμπορῶ εἰς τὴν καλύβην μου, ἀρπάζω ἓνα καλάθι μὲ ξηρούς καὶ προσφάτους καρπούς, πέρνω καὶ τὸ πλέον γεμάτον λαγίνιον μὲ γάλα, καὶ τρέχων δρομαίως, εὗρισκω ἐκεῖ τὸν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος ἤδη ἀνεπαύετο κυριευμένος ἀπὸ γλυκὺν ὕπνον. Πλησιαζὼν σιγανὰ εἰς αὐτὸν, βάνω τὸ καλάθι μου καὶ τὸ λαγίνιον μου μὲ γάλα πλησίον του, καὶ γυρίζω ἤσυχα εἰς τὸ δάσος. Ἀλλ' ἐν τῷ ἅμα ἐξυπνᾷ ὁ ἄνθρωπος, καὶ ρίπτει τὸ ὄμμα του εἰς τὸ

φορτίον του λέγων· Πόσον γλυκεία εἶναι ἡ ἀνάπαυσις τοῦ ὕπνου! Τώρα θέλω, ὦ φορτίον μου, δοκιμάσαι νὰ ἀνοίγω μακρύτερα τοὺς πόδας μου, διότι μ' ἐχρησίμεισες εἰς τὴν ἀνάπαυσίν μου ταύτην ὡς προσκέφαλον. Ἴσως κατευθύνωσιν οἱ Θεοὶ τὰ διαβήματά μου διὰ νὰ ἀκούσω ταχέως τὸ κελάρισμα μιᾶς πηγῆς· ἴσως εὗρω μίαν καλύβην ὅπου ὁ ἀγαθὸς οἰκοδεσπότης θελεῖ μὲ ὑποδεχθῆ εἰς τὴν στέγην του.

Ἐντοσοῦτω αὐτὸς προσπαθεῖ νὰ σηκώσῃ τὸ φορτίον εἰς τοὺς ὤμους του, καὶ τότε βλέπει τὸ λαγίνιον καὶ τὸ καλάθι. Τὸ φορτίον τοῦ πίπτει ἀπὸ τοὺς βραχίονας. Θεοί! τί βλέπω; ἐφώνησεν. Οὐαὶ ἐγὼ ὁ πεινασμένος ὄνειρεύομαι καρβέλια, καὶ ὅταν ἐξυπνῶ, γίνονται ἄφαντα. Ἀλλὰ τώρα δὲν ἀπατώμαι, Θεοί! ἐγὼ εἶμαι ἐξυπνος, εἶμαι ἄγρυπνος. Τότε ἀπλώνει τὸ χεῖρι εἰς τοὺς καρπούς καὶ λέγει· εἶναι ἀληθινὸν ὅτι εἶμαι ἐξυπνος; ὦ ποῖος Θεός! ποῖος ἐλεήμων Θεὸς κάμνει εἰς ἐμὲ τοῦτο τὸ θαῦμα! Εἰς ἐσέ, ὦ Θεέ, διὰ σπονδὴν χύνω τὸ πρῶτον γάλα ἀπὸ τοῦτο τὸ λαγίνιον, ὡσαύτως εἰς ἐσέ προσφέρω τούτους τοὺς δύο καρπούς, τοὺς μεγαλητέρους. Δέξε, παρακαλῶ, δέξε εὐμενῶς τὴν εὐχαριστίαν μου, ἡ ὁποία μοῦ διεπέρασεν ὅλην τὴν ψυχὴν.

Ταῦτα εἰπὼν ἐκάθισε, καὶ ὄλος ἐκλυμβος, καὶ χύνων δάκρυα χαρᾶς, ἐγεύθη ἐκεῖ. Ἀφοῦ δὲ ἀνεψύχθη σηκόνεται πάλιν, καὶ εὐχαριστῆ ἀκόμη μίαν φοράν τὸν Θεόν, ὅστις ἐφρόντισε δι' αὐτὸν μὲ τόσην καλοσύνην. Καὶ οἱ Θεοὶ βέβαια ἐπεμψαν, εἶπεν, ἐδῶ κανένα εὐεργετικὸν ἄνθρωπον. Ὡ, διὰ τί νὰ μὴ τὸν ἰδῶ καὶ νὰ τὸν ἐνηγκαλισθῶ! Ποῦ εἶσαι διὰ νὰ σὲ εὐχαριστήσω, καὶ σὲ εὐλογήσω; Εὐλογησάτε τον Θεοί. Εὐλογησάτε τὸν καλοκάγαθον ἄνθρωπον καὶ ὄλους τοὺς οἰκειούς του. Εὐλογησάτε, δέομαι, ὅλα τὰ πράγματά του. Ἐγὼ ἐχόρτασα, καὶ πέρνω μαζὺ μου τούτους τοὺς καρπούς. Ἡ γυνὴ μου, καὶ τὰ παιδία μου ἄς φάγωσι ἀπὸ αὐτούς, καὶ ἄς συνευλογησῶσι μὲ δάκρυα χαρᾶς τὸν ἄγνωστον εὐεργέτην.

Τότε ἀνεχώρησεν αὐτός· ἐγὼ δὲ ἔκλαιον ἀπὸ τὴν χαρὰν. Ἀλλ' ἐκοψα τὸν δρόμον διὰ μέσου τοῦ δάσους, καὶ ἐκάθισα εἰς μίαν ἀκραν ὅπου ἐμελλε νὰ περάσῃ. Ἀφ' οὗ ἤλθεν, μὲ ἐχαίρετῆσε καὶ εἶπεν· Ἄκουσε, υἱέ μου, εἶδες κανένα εἰς τοῦτο τὸ ὄρος, ὁ ὁποῖος ἐβάσταζεν ἓνα λαγίνιον μὲ γάλα καὶ ἓνα καλάθιον πλήρες καρπῶν; Ὁχι, τοῦ εἶπον, κανένα δὲν εἶδα εἰς τοῦτο τὸ ὄρος, ὁ ὁποῖος νὰ ἐβάσταζε λαγίνιον καὶ καλάθιον πλήρες καρπῶν. Ἀλλ' εἰπέ μοι, τὸν ἠρώτησα ἐγὼ, πῶς εὐρέθης εἰς ταύτην τὴν ἐρημίαν; Βέβαια θελεῖ ἔχασες, κακῆ τύχῃ, τὸν δρόμον, διότι καμμία ὁδὸς δὲν φέρει ἐδῶ. Ἐπλανήθην κατὰ δυστυχίαν, ἐπρόσθεσεν αὐτὸς υἱέ μου, ἀπὸ τὴν ὁ-

δόν, καὶ ἂν δὲν ἤθελε μὲ σώσουν οἱ ἐλεήμονες Θεοί, ἢ ἄγνωστος εἰς ἐμὲ θνητός, τοῦ ὁποῖουοἱ Θεοὶ νὰ τοῦ δώσουν πολλὰ καλὰ καὶ νὰ τὸν εὐλογήσουν, βέβαια ἤθελα ἀποθάνει ἀπὸ τὴν πείναν καὶ δίψαν εἰς τοῦτο τὸ ὄρος.

Ἐλα τώρα νὰ σοὶ δεῖξω τὸν δρόμον. Δός μοι τὸ φορτίον σου νὰ τὸ βαστάζω καὶ οὕτως θέλεις μὲ ἀκολουθήσει εὐκολώτερα. Μετὰ πολλὴν ἐναντίωσιν μου ἔδωκε τὸ φορτίον, καὶ τοιουτοτρόπως τὸν ὠδήγησα εἰς τὸν δρόμον. Ἰδὲ λοιπὸν, τοῦτο εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον καὶ τώρα ἀκόμη μὲ κάμνει νὰ κλαίω ἀπὸ τὴν χαρὰν. Ὀλίγον καὶ ἄμοχθον ἦτον τὸ καλὸν τὸ ὁποῖον ἔκαμα, ὅμως πάντοτε, ὅταν μ' ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν, μὲ εὐφραίνει ὡς τὸ γλυκὺ φῶς τοῦ ἡλίου. Ὡς πόσον εὐτυχὴς πρέπει νὰ ἦναι ἐκεῖνος, ὅστις ἠξιώθη νὰ κάμῃ πάμπολλα καλὰ!!!

Ὁ γέρον ἐνηγκαλίσθη τὸ ὠραῖον παιδίον πλήρης γλυκυτάτης χαρᾶς καὶ εἶπεν· Ὡς τώρα ὑπάγω ἰλαρὸς καὶ ἡσυχᾶς εἰς τὸν τάφον διότι ἀφίνω τὴν ἀρετὴν καὶ εὐσεβείαν εἰς τὴν καλύβην μου.

ΣΥΜΒΑΝΤΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΟΥΛΙΟΝ ΜΗΝΑ.

Εἰς τοὺς 1407 τὸν Ἰούλιον μῆνα.—Ὁ Βάσκος τοῦ Γάμα, σταλθεὶς ἀπὸ τὸν Βασιλέα τῆς Πορτογαλίας τὸν Ἐμμανουὴλ πρὸς ζήτησιν τοῦ νέου Κόσμου, ἄπλωσε τὰ πανία του ἀπὸ τὴν Λισβόναν. Εἰς τὸ τοιοῦτον ταξεῖδι ἦνεν αὐτὸς πρῶτος τὸ θαλάσσιον πέραμα τῶν ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν, διὰ τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς καλῆς ἐλπίδος· ἐν ᾧ ὁ Χριστόφορος Κολόμβος ἐρευνᾶν τὰ παράλια τῆς Ἀσίας ταξειδεύων καὶ κλίνων πρὸς τὴν δύσιν, εἶχεν ἀνακαλύψει πρὸ 5 ἔτων τὸν νέον Κόσμον. Ὁ Πορτογαλικὸς Ναύτης, πορευόμενος ὑπομονητικῶς μακρὰν τοῦ παραλίου τῆς Ἀφρικῆς, ἔπειτα ὑπερβαίνων ἐκεῖνο τὸ ἀκρωτήριον εἰς τὸ ὁποῖον τελειώνει ἡ Ἀφρικὴ εἰς τὴν μεσημβρίαν, ἔφθασε τέλος πάντων εἰς τὰ ἐπιθυμητὰ παράλια τῶν Ἰνδιῶν, εἰς τὰς 22 Μαΐου 1499 μετὰ 22 μῆνας ταξιδίου.

Εἰς τοὺς 1381 τὸν Ἰούλιον μῆνα.—Ὁ Γ'. Κάρολος τοῦ Δουράτσου ἐμβάζει μὲ τὸ κράτεμά του εἰς τὴν πόλιν τῆς Νεαπόλεως, καὶ χαιρετήσας τὸν βασιλέα, λαμβάνει αἰχμάλωτον τὴν Βασιλισσὰν Ἰωάνναν Α'. ἥτις τὸν ἐκλεξε διάδοχόν της. Αὕτη ἡ ἀτυχὴς ἂν καὶ ὄχι ἀθῶα πριγκηπέσσα, ἀφοῦ ἔζησεν 55 ἔτη, καὶ ἐξ αὐτῶν εὐδαίλευσεν 38, διὰ προσταγῆς τοῦ Καρόλου ἐπνίγη εἰς τὸ φρούριον τῆς πόλεως τοῦ Μαύρου, εἰς τὴν Βασιλικάτην εἰς τὰς 22 Μαΐου 1382.